

Napište příběh, svedectvo

Chodili ste na tajné stretká podzemnej cirkvi? Čítali ste samizdaty alebo ich aj distribuovali? Podieľali ste sa na podpisových akciách? Stretávali ste tajne vysvätených kňazov... Napište svoj príbeh, svedectvo.

Jedno latinské príslovie hovorí: *To, čo nie je napísané, sa nikdy nestalo*. Nielen preto je dobré napísať príbeh (svedectvo) o tom, ako to bolo. Zanechajme našu osobnú skúsenosť aj pre iných.

Príbeh, svedectvo alebo spomienka by mala mať súvislý text, ktorý vystihuje dobu a logicky nadväzuje na seba. Nemali by to byť odpovede na priložené otázky. (!) Tie majú byť iba malým návodom na obsah textu a vhodné je ich prirodzene zakomponovať do textu. Taktiež je dôležité vysvetliť čitateľovi udalosti a okolnosti, ktoré sú pre pisateľa zrejme a logické. Treba si uvedomiť, že od udalosti uplynulo už vyše 30 rokov a všetky súvislosti nemusia byť pochopiteľné aj pre dnešného čitateľa.

Možno sa Vás týkajú iba niektoré vymenované oblasti. Tak napíšte iba o nich. Netreba sa obávať literárnej úrovne. Príbeh, svedectvo má hlavne informatívnu hodnotu. Po jeho zaslaní Vás kontaktujeme a budeme jeho obsah ďalej spoločne dotvárať.

Príbehy prosíme zaslať na e-mailovú adresu: svedectvo@svedectvo.sk

[Ján Šimulčík](#), realizátor projektu

Rodina

- V akej rodine ste vyrastali?
- Bola praktizujúca viera súčasťou Vašej rodiny?
- Chodili ste na vyučovanie náboženstva? Mali ste problémy za jeho navštevovanie?
- Boli rodičia perzekuovaní za to, že boli aktívni veriaci?
- Počúvali ste v rodine Hlas Ameriky, Slobodnú Európu?
- Rozprávali ste v rodine o náboženskej slobode?

Stretká

- Ako ste sa dostali do spoločenstva (stretka)? Pozval Vás niekto?
- Aká bola obsahová náplň malých spoločenstiev?
- Prepisovali, čítali ste na stretkách samizdaty? Aké? Ako ste sa k nim dostali?
- Mali ste ako spoločenstvo spevokol?
- Chodili ste na letné a zimné výlety? Kde?
- Zúčastnili ste sa duchovných cvičení a obnov? Kto ich dával, kde sa konali?
- Ako ste oslovovali, pozývali nových členov do spoločenstva?
- Nebáli ste sa perzekúcie kvôli navštevovaniu malých spoločenstiev?
- Kde ste sa stretávali (byty, cudzie byty, chaty...)?
- Aké aktivity ste vyvíjali v malých spoločenstvách (premietanie filmov, pomoc iným...)?
- Prečo ste navštevovali malé spoločenstvá?
- Čo Vám dali malé spoločenstvá?
- V čom bol pre Vás význam malých spoločenstiev počas komunistickej normalizácie?

Samizdat

- Čítavali ste samizdaty?
- Od koho ste dostávali samizdaty? Komu ste ich ďalej odovzdávali?
- Ktoré samizdatové časopisy ste čítali (Náboženstvo a súčasnosť, Rodinné spoločenstvo...)?
- Podieľali ste sa na výrobe a distribúcii samizdatov? S kým, ste spolupracovali?
- Prepisovali ste texty na písacom stroji a ďalej distribuovali?

Pašovanie literatúry

- Zúčastňovali ste sa na pašovaní literatúry z Poľska, Maďarska...?
- Ako to prebiehalo? Kto Vám dal kontakt do zahraničia?
- Ako ste preniesli knihy cez hranicu?
- Ako ste distribuovali prinesenú literatúru?
- Boli ste pri činnosti prichytený?
- Pašovali ste sám alebo v skupinke?

Podpisové akcie

- Zapojili ste sa do nejakej podpisovej akcie? Ktoej? Kedy?
- Ako ste sa dostali k podpisovej akcii?
- Podpísali ste sa alebo ste aj zbierali podpisy (po domoch, pred kostolom...)?
- Aký bol postoj miestneho duchovného k zbieraniu podpisov?
- Komu ste odovzdali podpisy? Zbierali ste podpisy sám?
- Odkiaľ ste poznali ľudí, ktorí zbierali podpisy spolu s Vami?
- Koľko podpisov ste zozbierali?
- Čo Vás motivovalo k zbieraniu podpisov?
- Mali ste problémy za to, že ste zbierali podpisy?

Púte

- Zúčastnili ste sa na púti: Velehrad, Šaštín, Levoča...?
- Išli ste na púť sám alebo v spoločenstve?
- Aký bol priebeh púte?
- Prečo ste chodili na púte?
- V čom bol ich prínos pre Vás?
- Boli púte dôležité v období komunistickej normalizácie?

Sviečková manifestácia

- Zúčastnili ste sa Sviečkovej manifestácie? Išli ste sám alebo s priateľmi?
- Ako ste sa o nej dozvedeli?
- Prečo ste išli na manifestáciu?
- Ako ste prežívali samotnú účasť na manifestácii (opíšte svoje zážitky)?
- Aká bola reakcia vášho okolia na to, že ste sa zúčastnili na Sviečkovej manifestácii? Hovorili ste o nej vo svojej práci, prostredí?
- Ako ovplyvnila vaša účasť na manifestácii váš ďalší život? Boli ste opatrnejší pri svojich aktivitách alebo naopak odvaha vzrástla?
- V ktorej časti námestia ste sa nachádzali?

ŠtB

- Pozvala Vás ŠtB na výsluch? V ktorom roku?
- Čo bolo jeho obsahom? Na ktoré veci sa vypytovali?
- Ako ste prežívali výsluch? Nemali ste strach?
- Ako vnímalo okolie vaše výsluchy? Informovali ste o nich priateľov?
- Zastavil alebo obmedzil výsluch Vaše aktivity?
- Boli ste na výsluchu viackrát?

- Mali ste po výsluchu v práci alebo v škole problémy?
- Bol niekto z Vášho z okolia pozvaný tiež na výsluch?

Tajní kňazi

- Stretávali ste tajne vysvätených kňazov? Ako pravidelne?
- Poznali ste ich mená?
- Navštevovali ste ich doma alebo v zamestnaní?
- Vedeli ste z akej rehole sú?
- Chodili s Vami na výlety, duchovné obnovy a cvičenia?
- V čom bol prínos tajných kňazov pre tajnú cirkev?

Kňazi vo verejnej pastorácii

- Spolupracovali ste s kňazmi vo verejnej pastorácii?
- Podporovali kňazi stretnutia v malých spoločenstvách?
- Podieľali sa aktívne na malých spoločenstvách?
- Ako reagovali na podpisové akcie vo farnostiach?
- Požičiavali Vám samizdaty? Požičiavali ste vy im samizdaty?
- Povzbudzovali Vás na účasti na Sviečkovej manifestácii?
- Povzbudzovali Vás v aktivitách?
- Podporovali vznik a aktivitu spevokolov?

Osobnosti

- Stretávali ste sa v tajnej cirkvi s rôznymi osobnosťami (Korec, Krčméry, Jukl, Trstenský, Dermek...)?
- Kde a kedy ste sa s nimi zoznámili?
- Ktorými vlastnosťami Vás oslovili?
- Ovplyvnili Vás v niečom?

Angažovanosť

- Zúčastňovali ste sa organizačných a vzdelávacích aktivít tajnej cirkvi (KLAP, KLAR, Oblastné stretnutie, Centrálko...)
- Prečo ste sa angažovali v kresťanskom podzemí?
- Mali ste strach pri svojich aktivitách?
- Ak ste mal rodinu, neobávali ste sa o ich perzekúciu (manželka, deti...)?
- Ako reagoval Váš partner na Vaše aktivity, vedel o nich?

Ďakujeme za ochotu napísať svoj príbeh, svedectvo.